

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

de ønsker at sørge for sig selv og deres børn så godt, som det er muligt. De understreger betydningen af, at de får børnebidrag, når de får dem regelmæssigt udbetalt, sådan at de ved, at de kan regne med dem, ved, at de kommer. De har mange bekymringer af økonomisk art og af mere personlig art, og de har mange bekymringer med hensyn til børnene. De er bange for, hvordan børnene har det, når de er på arbejde, og de er meget bekymrede for, hvordan det skal gå med børnenes uddannelse, når børnene bliver større. Vor undersøgelse viser, at de enlige mødres børn får en ringere uddannelse senere, end gennemsnitsbefolkningen ellers får. De er bange for, at deres tid og deres kræfter ikke skal slå til.

Nu er spørgsmålet: Kan lovgivningsmagten gøre mere, end den gør i øjeblikket? De to væsentligste former for ydelse af hjælp er forskudsvis udbetaling af børnebidrag og hjælp gennem Mødrehjælpen. Jeg vil fremhæve nogle enkelte hovedpunkter, men iøvrigt henvise til kommissionsbetænkningen.

Jeg mener, det er påkrævet, at der bliver givet mere hjælp til de allerdårligst stillede. Der er mødre, som i hvert fald en vis periode på grund af børnenes pasning mangler erhvervsevne og ikke kan tage arbejde. Vi ser ofte, at børneværnet i sådanne tilfælde siger: her er børn, der er forsømte, vi fjerner børnene. Det er meget dyrt for samfundet, men der er ikke givet nogen hjemmel i lovgivningen til at hjælpe disse kvinder, så at børnene ikke bliver forsømt. Skal de have hjælp, kan de kun få kommunehjælp. I sådanne tilfælde bør det efter kommissionens og min mening — jeg var formand for kommissionen — indføres, at de i hvert tilfælde kan få hjælp som særhjælp. Det er sagt til mig, at det er så forfærdeligt svært at få ændret bestemmelserne om særhjælp i forsorgslovgivningen, men jeg vil nu henstille til den højtærede socialminister, at han tager dette spørgsmål op. Den hjælp, som kan fås, bør også være større end den kommunehjælp, der gives i øjeblikket. Moderen får nemlig nu kun så meget i kommunehjælp, som er beregnet til hendes eget underhold; hvordan hun i et sådant tilfælde skal klare den forsørgerbyrde, som påhviler

hende overfor børnene, kan jeg ikke finde ud af.

Der er endvidere trang til hjælp i overgangstiden for de enlige mødre. Ugifte mødre får fra barnefaderen, gennem det offentlige, underholdsbidrag en måned efter fødslen, men det viser sig i mange, mange tilfælde, at de af hensyn til barnet ikke kan tjene til livets ophold i den næste måned. De forhen gifte bør der — også som særhjælp — skaffes adgang til hjælp i overgangstiden, og for enkerne mener jeg der bør skaffes en ganske særlig adgang efter mere generelle regler, således som det er foreslået i enkebetænkningen. Det er klart, at enkerne er i en ganske særlig situation, fordi de ganske uforskyldt, om jeg så må sige, og uventet kommer til at stå ene; der må en vis tid til at indstille sig på den situation, at man nu skal klare sig alene livet igennem.

Endvidere er det påkrævet, at man åbner adgang til hjælp til uddannelse og oplæring og også hjælp til leveomkostningerne i den tid. Mødrehjælpen har haft et minimalt beløb til rådighed, ikke fra statskassen, men fra tipsmidlerne, og de erfaringer, man har derfra, viser, at man bør gå videre ad den vej i en helt anden udstrækning.

Det har overfor kommissionen været fremhævet, at man burde gøre børnebidragene skattefri. Kommissionen har nu ikke ment at kunne gå ind derfor, men vi er imod dobbeltbeskatning af børnebidrag. Vi mener, at der bør være ligestilling mellem bidragspligten til børn i og udenfor ægteskabet. Derimod er det velbegrundet at give de enlige mødre en vis skattelettelse; når den selverhvervende hustru får et fradrag i sin skattepligtige indtægt, ville det være naturligt også at give den enlige, selverhvervende moder et fradrag, fordi hun ikke er i stand til at skabe de værdier i hjemmet, som den husmoder kan, der arbejder i hjemmet dagen igennem. Vi har foreslået, at det skulle være halvdelen af den selverhvervende hustrus fradrag, fordi progressionen ikke rammer hende på samme måde som et ægtepar.

Jeg går altså ikke ind for en almindelig rente til alle enlige mødre og heller ikke til alle enker, men det, som kommissionen lægger vægt på, er, at mødrene såvidt muligt skal hjælpes i gang. Vi har den